

عوامل مؤثر بر بهبود یادگیری از دید دانشجویان دوره غیربالینی رشته پزشکی عمومی دانشکده پزشکی بندرعباس

رفعت جوادی^۱ دکتر محمدرضا بهرنگی^۲ دکتر شهرام زارع^۳ دکتر حمیده رشادتجو^۴
کارشناس ارشد مدیریت آموزشی،^۳ دانشیار گروه پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان^۲ استاد گروه مدیریت آموزشی،^۴ استادیار گروه مدیریت آموزشی،
دانشگاه آزاد اسلامی تهران

مجله پزشکی هرمزگان سال چهاردهم شماره سوم پاییز ۸۹ صفحات ۲۲۵-۲۱۹

چکیده

مقدمه: یادگیری را به صورت تغییر نسبتاً پایدار در رفتار بالقوه که در نتیجه تمرین تقویت شده باشد، تعریف کرده‌اند. دانشگاه، یکی از مراکز اصلی وقوع این یادگیری است و بی‌تردید، عمل به رسالت آموزشی و تربیتی در مراکز علمی از طریق یادگیری امکان دارد. این پژوهش با هدف شناخت عوامل مؤثر بر یادگیری دانشجویان از دید خود دانشجویان انجام گرفته است.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی از نوع پیمایشی است که در آن تمامی جامعه پژوهش شامل ۱۷۰ نفر دانشجوی مورد پرسش قرار گرفتند. گردآوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته که شامل سه بعد روش تدریس، علمی - سواد و شخصیتی - رفتاری می‌باشد، انجام شد. داده‌های تحقیق پس از گردآوری با استفاده از روشهای آمار توصیفی، آزمون t و همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: مطابق یافته‌های این پژوهش، بعد مهارت در تدریس، بعد علمی - سواد و بعد شخصیتی - رفتاری به ترتیب با میانگین امتیازهای ۳۰/۹۷، ۱۱/۹۲ و ۹/۵۸ در اولویت‌های اول تا سوم قرار گرفتند. در بعد روش تدریس اهمیت به روش تدریس و تناسب آن با محتوا، رعایت انسجام مفاهیم درس، ارتباط مفاهیم جدید با مفاهیم آموخته شده قبلی، استفاده از مثالهای زیبا در تدریس، در بعد علمی - سواد، هدایت آموزش به سوی کاربرد مفاهیم یاد گرفته شده، علم و آگاهی کافی استاد، هدایت آموزش بر اساس تسلط استاد بر مفاهیم درس و در بعد شخصیتی - رفتاری، احترام به دانشجو، تقویت شهامت پرسش کردن در دانشجو در حد زیاد تا خیلی زیاد از عوامل مؤثر بر یادگیری دانشجویان بودند.

نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت نیازهای دانشجو در موفقیت یک فرآیند یاددهی - یادگیری، بسیار مطلوب خواهد بود که استادان محترم بر اساس این نیازها برنامه‌ریزی نمایند
کلیدواژه‌ها: یادگیری - دانشجویان - تدریس - علم

نویسنده مسئول:

رفعت جوادی

مدیریت آموزشی دانشگاه علوم

پزشکی هرمزگان

بندرعباس - ایران

تلفن: ۰۹۸ ۷۶۱ ۲۳۳۷۱۹۰

پست الکترونیکی:

Rafa_1317@yahoo.com

دریافت مقاله: ۸۹/۵/۱۳ اصلاح نهایی: ۸۹/۶/۱۷ پذیرش مقاله: ۸۹/۶/۲۸

مقدمه:

صورت می‌گیرد. در زمینه عاطفی، فرد نحوه بروز عواطف و کنترل عواطف را فرا می‌گیرد. در زمینه معنوی و اخلاقی، فرد از طریق یادگیری با ارزشهای معنوی و اخلاقی آشنا می‌شود و وجدان اخلاقی یا قوه تمیز خوب از بد را در خود رشد می‌دهد. در زمینه اجتماعی نیز، فراگیری مهارتهای اجتماعی و نحوه مشارکت در فرآیندهای اجتماعی اهمیتی ویژه دارند.

یادگیری بطور کلی فعالیتی دگرگون ساز است که افراد را برای مقابله با رویدادها و سازش با محیط آماده می‌سازد (۱). از طریق یادگیری، فرد با محیط خود آشنا می‌شود، در مقابل محیط ایستادگی می‌کند و از محیط برای تأمین نیازهای خود بهره‌مند می‌شود. رشد عقلانی، عمدتاً در سایه یادگیری

غیربالینی مشغول به تحصیل می‌باشند. تعداد این دانشجویان ۱۷۰ نفر که همه آنها مورد پژوهش قرار گرفتند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته، شامل ۳۰ سؤال و ناظر بر سه بعد (روش تدریس: ۱۴ سؤال، بعد علمی- سواد: ۹ سؤال، بعد شخصیتی- رفتاری: ۷ سؤال) مورد استفاده قرار گرفت. گویه‌های پرسشنامه‌ها از طریق مطالعه کتابها، مقالات و پایان نامه‌های مرتبط و دریافت نظرات استادان، تدوین گردید. در این پرسشنامه، اطلاعات دموگرافیک نیز جمع‌آوری شد. برای اطمینان از روایی محتوایی آن، از نظرات افراد متخصص استفاده گردید. به این ترتیب، روایی پرسشنامه و همسویی آن با هدف، مورد تأیید قرار گرفت و روایی صورتی با اجرای آزمایشی پرسشنامه انجام شد. پایایی پرسشنامه به دو روش آزمون، پس آزمون بررسی شد که آلفای کرونباخ برای ۹۰/۶٪ بدست آمد. داده‌ها پس از جمع‌آوری به کمک نرم‌افزار SPSS و به کارگیری توصیفی و آزمونهای t، من‌ویتنی و همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج:

از تعداد ۱۵۴ نفر دانشجوی که به پرسشنامه پاسخ دادند، تعداد ۸۷ نفر (۵۶/۵٪) مرد و تعداد ۶۷ نفر (۴۳/۵٪) زن بوده‌اند. ۱۴۹ نفر (۹۶/۸٪) مجرد و تعداد ۵ نفر (۳/۲٪) هم متأهل می‌باشند. تعداد ۱۰۸ نفر، (۷۰/۱٪) دانشجویان دوره علوم پایه و تعداد ۴۶ نفر، (۲۹/۹٪) هم دوره فیزیوپاتولوژی بوده‌اند.

جدول شماره ۱- توزیع سهمیه قبولی دانشجویان شرکت‌کننده

گروه	در مطالعه		
	منطقه یک	منطقه دو	منطقه سه
فراوانی	۲۵	۷۰	۵۷
درصد	۱۶/۲	۲۵/۵	۳۷
			شاهد
			ایثارگر
			جمع
			۱۰۰
			۰/۶
			۱

شناخت خود و جهان خارج نیز از طریق یادگیری امکان دارد. رشد قوه تفکر یا طرز حل مسأله امری است که بتدریج و در سایه یادگیری در افراد بوجود می‌آید (۲).

هنگام تدریس فعالیت‌هایی مانند صحبت کردن، نوشتن روی تخته سیاه، نمودار رسم کردن، نمایش دادن درس و تمرین دادن از مدرس سر می‌زند. در فرآیند یاددهی نه تنها مدرس، بلکه دانشجویان نیز به فعالیت ترغیب می‌شوند. یاد دادن، ترغیب دیگران به توجه، ایجاد علاقه و سرانجام استدلال کردن است. کوششی که برای درس دادن بکار می‌رود کمتر از یاد دادن است، چنانکه صحبت کردن با مردم از علاقه‌مند کردن آنان به موضوع مورد بحث، آسان‌تر است. به همین سان تمرین دادن از فهماندن منظور تمرین، کم زحمت‌تر است (۳). تدریس اثربخش، مجموعه رفتارهای معلم است که باعث دستیابی به اهداف آموزشی و یادگیری بهتر فراگیر می‌شود (۴). دالبی معتقد است که هدف اصلی تدریس اثربخش، یادگیری دانشجویان است. از این رو، تدریس به عنوان عاملی که فرصت‌هایی برای یادگیری دانشجویان فراهم می‌کند در نظر گرفته می‌شود. آنها از استادان خود انتظار آموزش مناسب، روزآمد و تخصصی دارند و این در حالی است که تکنولوژی جدید، مثل استفاده از کامپیوتر، ویدئو، وسایل خودآموز و حتی آموزش از راه دور نیز بر امر تدریس اثر گذاشته‌اند. دانشگاه، یکی از مراکز اصلی وقوع یادگیری است و بی تردید، عمل به رسالت آموزشی و تربیتی در مراکز علمی از طریق یادگیری امکان دارد. بنابراین توجه به آنچه این یادگیری را برای دانشجویان آسان می‌نماید، ضروری بنظر می‌رسد. به همین دلیل این پژوهش بر آن شد تا با شناخت عوامل مؤثر بر یادگیری از دید دانشجویان در پربار نمودن آموزش و یادگیری، گامی مؤثر بردارد.

روش کار:

در این تحقیق توصیفی - پیمایشی، جامعه آماری عبارت بودند از کلیه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان که هنوز به مقطع بالینی وارد نگردیده و در مقطع

جدول شماره ۲- مقایسه توزیع فراوانی و درصد فراوانی سؤالات مربوط به بعد روش تدریس

جمع		خیلی کم		کم		متوسط		زیاد		خیلی زیاد		متغیر
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۱۰۰	۱۵۴	۰/۷	۱	۰/۷	۱	۴/۵	۷	۲۴	۳۷	۷۰/۱	۱۰۸	اهمیت به روش تدریس و تناسب آن با محتوای درس
۱۰۰	۱۵۴	۱/۳	۲	۲/۹	۶	۱۹/۵	۳۰	۴۰/۲	۶۲	۳۵/۱	۵۴	مشخص نمودن محتوا و اهداف درس در ابتدای ترم
۱۰۰	۱۵۴	۰/۶	۱	۲/۹	۶	۲۲/۷	۳۵	۴۸/۱	۷۴	۲۴/۷	۳۸	ساختار، هدفها، و ریز مواد درسی هر جلسه را ابتدای هر جلسه درس مشخص نماید
۱۰۰	۱۵۴	۱/۹	۳	۹/۷	۱۵	۲۸/۳	۵۹	۳۳/۲	۵۱	۱۶/۹	۲۶	آمادگی دانشجویان را با طرح پیش‌زمینه‌ای مثل معما در شروع تدریس ایجاد نماید
۱۰۰	۱۵۴	۰	۰	۱/۹	۳	۱۸/۲	۲۸	۴۲/۲	۶۵	۳۷/۷	۵۸	در ارائه مفاهیم درس، توالی مطالب رعایت شود
۱۰۰	۱۵۴	۰	۰	۰/۶	۱	۴/۶	۷	۴۱/۶	۶۴	۵۳/۲	۸۲	انسجام مفاهیم درس رعایت شود
۱۰۰	۱۵۳	۰	۰	۰/۷	۱	۸/۵	۱۳	۴۰/۵	۶۲	۵۰/۳	۷۷	ارتباط مفاهیم جدید با مفاهیم آموخته شده رعایت شود
۱۰۰	۱۵۴	۰	۰	۱/۳	۲	۱۱	۱۷	۴۷/۴	۷۳	۴۰/۳	۶۲	از وقت کلاس بر اساس حجم مطلب، بصورت بهینه استفاده شود
۱۰۰	۱۵۳	۰	۰	۲/۹	۶	۲۰/۹	۳۲	۴۲/۵	۶۵	۳۲/۷	۵۰	تبادل اطلاعات میان دانشجویان را تقویت نماید
۱۰۰	۱۵۴	۲/۲	۵	۵/۲	۸	۲۴/۷	۳۸	۴۱/۶	۶۴	۲۵/۳	۳۹	از توانایی دانشجویان به عنوان ارائه‌دهندگان در یادگیری جمعی استفاده شود
۱۰۰	۱۵۴	۱/۳	۲	۲/۶	۴	۱۰/۴	۱۶	۳۵/۱	۵۴	۵۰/۶	۷۸	وسایل کمک آموزشی و فن‌آوری مناسب در تدریس بکار رود
۱۰۰	۱۵۴	۰	۰	۰	۰	۸/۴	۱۳	۳۳/۸	۵۲	۵۷/۸	۸۹	از مثالهای زیبا، قابل فهم و مرتبط در تدریس استفاده شود
۱۰۰	۱۵۴	۲/۶	۴	۲/۲	۵	۲۱/۵	۳۳	۳۵/۷	۵۵	۳۷	۵۷	ضعف صدای خود را با استفاده از وسایل صوتی جبران نماید
۱۰۰	۱۵۳	۰/۷	۱	۰/۷	۱	۷/۲	۱۱	۴۷/۶	۷۳	۴۳/۸	۶۷	آموزش را به سوی کاربرد مفاهیم یاد گرفته شده هدایت کند
۱۰۰	۱۵۴	۰/۷	۱	۲/۶	۴	۱۳/۶	۲۱	۴۳/۵	۶۷	۳۹/۶	۶۱	دانشجویان را به تفکر، ترغیب نماید
۱۰۰	۱۵۲	۰	۰	۱/۹	۳	۲۱/۱	۳۲	۴۵/۴	۶۹	۳۱/۶	۴۸	یادگیری را مشارکتی نماید

جدول شماره ۳- توزیع فراوانی و درصد فراوانی سؤالات مربوط به بعد علمی - سواد

جمع		خیلی کم		کم		متوسط		زیاد		خیلی زیاد		متغیر
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۱۰۰	۱۵۴	۰	۰	۲/۹	۶	۱۴/۹	۲۳	۵۳/۹	۸۳	۲۷/۳	۴۲	در روش تدریس به خلاصیت و نوآوری توجه شود
۱۰۰	۱۵۴	۰	۰	۱/۳	۲	۱۴/۳	۲۲	۳۹/۶	۶۱	۴۴/۸	۶۹	تدریس، به ارائه اطلاعات ختم نشود و به مولاری چون روابط، علل و دلایل کشانده شود
۱۰۰	۱۵۴	۱/۹	۳	۵/۲	۸	۱۹/۵	۳۰	۳۷	۵۷	۳۶/۴	۵۶	انتخاب تجارب استاد به دانشجو در مواقع مناسب
۱۰۰	۱۵۴	۰/۷	۱	۰/۷	۱	۷/۱	۱۱	۴۷/۴	۷۳	۴۴/۱	۶۸	آموزش را بسوی کاربرد مفاهیم یاد گرفته شده هدایت کند
۱۰۰	۱۵۴	۰/۷	۱	۰/۷	۱	۷/۱	۱۱	۴۷/۴	۷۳	۴۴/۱	۶۸	علاقه دانشجویان را به پژوهش ترغیب نماید
۱۰۰	۱۵۴	۰	۰	۰/۶	۱	۶/۵	۱۰	۲۴/۷	۳۸	۶۷/۲	۱۰۵	استاد در مورد درس مربوطه آگاهی و علم کافی داشته باشد
۱۰۰	۱۵۴	۰	۰	۰/۷	۱	۶/۵	۱۰	۳۵/۷	۵۵	۵۷/۱	۸۸	آموزش را بر اساس تسلط خود بر مفاهیم روز هدایت کند
۱۰۰	۱۴۸	۰	۰	۳/۴	۵	۷/۴	۱۱	۳۹/۹	۵۹	۴۹/۳	۷۳	مراجع و منابع تخصصی را به دانشجویان معرفی نماید
۱۰۰	۱۵۲	۰	۰	۰/۷	۱	۱۵/۸	۲۴	۴۷/۴	۷۲	۳۶/۱	۵۵	انجام فعالیتهای پژوهشی مرتبط با درس با همکاری دانشجویان

جدول شماره ۴- مقایسه توزیع فراوانی و درصد فراوانی سؤالات مربوط به بعد شخصیتی - رفتاری

گروه	خیلی زیاد			متوسط			کم			خیلی کم			جمع
	تعداد	درصد	تعداد	تعداد	درصد	تعداد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد		
تبادل اطلاعات میان دانشجویان را تقویت نماید	۵۰	۳۲/۷	۶۵	۴۲/۶	۳۲	۲۰/۸	۶	۳/۹	۰	۰	۱۵۳	۱۰۰	
ضعف صدای خود را با استفاده از ویایل صوتی جبران نماید	۵۷	۳۷	۵۵	۳۵/۸	۳۳	۲۱/۴	۵	۳/۲	۴	۲/۶	۱۵۴	۱۰۰	
انتقادپذیر باشد	۱۱۴	۷۴	۲۱	۱۳/۶	۱۸	۱۱/۸	۱	۰/۶	۰	۰	۱۵۴	۱۰۰	
به دانشجو احترام بگذارد	۱۱۳	۷۳/۴	۳۲	۲۰/۸	۸	۵/۲	۱	۰/۶	۰	۰	۱۵۴	۱۰۰	
غیر از ساعات کلاسی برای رفع مشکلات درسی دانشجویان در دسترس باشد	۷۹	۵۱/۳	۵۸	۳۷/۷	۱۳	۸/۴	۱	۰/۶	۰	۰	۱۵۴	۱۰۰	
از ارائه راهنمایی و مشاوره به دانشجویان دریغ ننماید	۸۸	۵۷/۱	۴۸	۳۱/۲	۱۶	۱۰/۴	۲	۱/۳	۰	۰	۱۵۴	۱۰۰	
شهامت پرسش کردن در دانشجو تقویت شود	۱۱۲	۷۳/۲	۳۴	۲۲/۲	۷	۴/۶	۰	۰	۰	۰	۱۵۳	۱۰۰	

میزان همبستگی بین روش تدریس و بعد علمی - سواد، روش تدریس و بعد شخصیتی - رفتاری محاسبه شده است. همبستگی نظرات دانشجویان پیرامون مؤلفه‌های روش تدریس و علمی - سواد برابر $0/۳۷ (P < ۰/۰۵)$ همبستگی بین روش تدریس و بعد شخصیتی - رفتاری نیز برابر $۰/۶۶۷ (P < ۰/۰۵)$ بدست آمد. به عبارتی از نظر دانشجویان، با افزایش بعد علمی - سواد و شخصیتی - رفتاری اساتید، بعد روش تدریس آنها نیز افزایش می‌یابد.

بحث و نتیجه‌گیری:

وظیفه یادهی و بهبود آن، محور فعالیت تمام نهادهای آموزشی است و اعتبار یک نظام آموزشی نیز وابسته به میزان یادگیری فراگیران آن است. کیفیت آموزشی و پژوهشی از جمله دغدغه‌هایی است که همیشه نظام‌های دانشگاهی برای دستیابی به آن تلاش می‌کنند، رشد و گسترش کمی نظام آموزش عالی بدون توجه به کیفیت، مسائلی مثل اتلاف منابع انسانی و مالی را در پی دارد و نظام آموزشی را با مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌نماید.

هدف از این پژوهش تعیین عوامل مؤثر بر بهبود یادگیری از دیدگاه دانشجویان است که یافته‌های بدست آمده نشان می‌دهد بیش از ۹۰٪ دانشجویان، مهارت‌های روش تدریس، علم و آگاهی استاد، احترام به دانشجو و تقویت شهامت پرسش کردن را در حد زیاد تا خیلی زیاد مؤثر بر بهبود یادگیریشان می‌دانند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های محمدی (۱)، شریفیان (۲) و نیکول هاریسون (۳) مطابقت دارند اما مطالعه ویل (۴) نشان داد

بر اساس آنچه در جدول‌های شماره ۲، ۳ و ۴ آمده است، بیش از ۹۰٪ درصد از دانشجویان بر این نظر بوده‌اند که در بعد روش تدریس، اهمیت به روش تدریس و تناسب آن با محتوا - رعایت انسجام مفاهیم درس - ارتباط مفاهیم جدید با مفاهیم آموخته شده قبلی - استفاده از مثال‌های زیبا در تدریس در بعد علمی - سواد، هدایت آموزش به سوی کاربرد مفاهیم یادگرفته شده، علم و آگاهی کافی استاد، هدایت آموزش بر اساس تسلط استاد بر مفاهیم درس و در بعد شخصیتی - رفتاری، احترام به دانشجو، تقویت شهامت پرسش کردن در دانشجو در حد زیاد تا خیلی زیاد می‌تواند بر یادگیری دانشجویان تأثیرگذار باشد.

جدول شماره ۵- نتایج آزمون مقایسه میانگین نظرات

پیرامون ابعاد سه گانه عوامل مؤثر بر یادگیری

ابعاد	افراد	تعداد افراد	میانگین	انحراف معیار
روش تدریس	دانشجو	۱۵۴	۳۰/۹۷	۷/۳۲
علمی - سواد	دانشجو	۱۵۴	۱۱/۹۲	۲/۳۳
شخصیتی - رفتاری	دانشجو	۱۵۴	۹/۵۸	۲/۶۵

بر اساس نتایج بدست آمده در خصوص نظرات دانشجویان پیرامون ابعاد سه گانه عوامل مؤثر بر یادگیری، بالاترین میانگین از نظر دانشجویان مربوط به روش تدریس (۳۰/۹۷) و دومین میانگین مربوط به بعد علمی - سواد (۱۱/۹۲) و سومین رده شامل بعد شخصیتی - رفتاری (۹/۵۸) می‌باشد. در ادامه تجزیه و تحلیل داده‌ها در مورد عوامل مؤثر بر یادگیری دانشجویان، با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون،

که استاد از عوامل تأثیرگذار در ذهنیت دانشجویان به لحاظ یادگیری است.

شولمن و شرین نیز در تحقیقی که در سال ۲۰۰۴ انجام دادند، بیان نمودند که با توجه به تفاوت رشته‌ها و موضوع‌های مختلف، تدریس باید در بستر و دیدگاه‌های خاص رشته‌های متفاوت مورد توجه قرار گیرد (۱).

بر اساس یافته‌های رشادمنش (۱) در حیطه روش تدریس، شروع درس با بیان شرحی از اهداف آن دارای اولویت اول بوده، در حیطه علمی، تسلط استاد بر درس اولویت اول و معرفی منابع به دانشجویان اولویت آخر را کسب نموده است در حالیکه در تحقیق حاضر در بعد روش تدریس، تناسب روش تدریس با محتوا دارای اهمیت خیلی زیاد گردیده و در حیطه علمی، هدایت آموزش به سوی کاربرد مفاهیم یادگرفته شده اولویت اول را کسب کرده است. در تحقیق نصر (۱)، مشاهده گردید در حیطه روابط انسانی اولویت اول برای دانشجویان، داشتن اخلاق پسندیده استاد در داخل و خارج از کلاس و در درجه دوم، برقراری روابط توأم با احترام با دانشجویان قرار دارد این در حالیست که در پژوهش فعلی، اولویت با احترام به دانشجویان بوده است.

در مطالعه شریفیان (۱)، یکی از ابعاد مهم تدریس، تأکید بر ایجاد ارتباط عاطفی با دانشجویان، عنوان گردیده است. یافته‌های بدست آمده در مورد مقایسه میانگین نظرات دانشجویان در سه بعد نشان می‌دهد که به ترتیب اولویت اول، روش تدریس، اولویت دوم، علمی - سواد و اولویت سوم

شخصیتی - رفتاری است، یافته‌های تحقیق شکورنیا (۱) با نتایج تحقیق حاضر مطابقت دارد، اما مطالعه محمدی (۱) نشان داد که اولین عامل، علمی - سواد، دومین عامل شخصیتی - رفتاری و سومین عامل روش تدریس است. همچنین پژوهش یوسفی (۱) تأییدکننده این نتایج نیست، طبق یافته یوسفی، تسلط علمی استاد به موضوع تدریس از مهمترین معیارهای یک استاد خوب بود. معزی (۱) نیز در پژوهش خود به این نتیجه رسید که توانایی علمی استاد در اولویت اول و سپس معیارهای روش تدریس و رعایت اخلاق قرار داشتند. یک دلیل احتمالی برای اینکه تسلط علمی استاد از نظر دانشجویان پزشکی بندرعباس، بعنوان اولویت اول مطرح نشد، شاید دسترسی خوب و مناسب آنها به امکانات کتابخانه‌ای می‌باشد.

از آنجائیکه اساس وجود یک نظام آموزشی بطور کلی بر پایه تربیت و پرورش افراد جویای علم و دانش، بنا شده است بنابراین، این دانشجو است که کلیه فعالیتهای آموزشی و پرورشی عالی برای او در حال انجام می‌باشد و بنابراین بسیار مطلوب خواهد بود که اساتید محترم بر اساس آنچه یادگیری دانشجو را تسهیل می‌نماید برنامه‌ریزی نمایند.

سپاسگزاری:

از کلیه همکاران و دانشجویانی که در این طرح ما را یاری کردند، صمیمانه تشکر بعمل می‌آید.

References

منابع

1. Parsa M. Psychology of Learning. 4th ed. Tehran: Sokhan Company; 2007:20. [Persian]
2. Shariatmadari A. Scientific and educational mission of teaching places. 2ed ed. Tehran: Samt Company; 1994:18. [Persian]
3. Parsa M. Use psychology in teaching: educational and learning psychology. Dervil L. Tehran; 1998:11. [Persian]
4. Asgari F, Mahjoob Moadab H. Comparing characteristics of an effective teaching from teachers and students point of view, Guilan university of medical sciences. *Strides in Development of Medical Education Development Center of Kerman University of Medical Sciences*. 2010;7:26-33. [Persian]
5. Dalby T. Theory and practice of teaching in a university mathematics learning center. *International Journal of Mathematical Education in Science and Technology*. 2001;32:692.
6. Naderi EZ. Research methods and its evaluation in human sciences with emphasis on education. Tehran: arasbaran company; 5th ed; 2008:41. [Persian]
7. Mahamadi F. Design intelligent information system for teacher's university assessment. Azad University of Oloom va Taghizat: Tehran; 2008. [Persian]
8. Sharifian F, Nasr AR, Abedi L. Specify effective teaching factors at universities. *Quarterly Journal of Research and Planning at Higher Education*. 2005;38:25-58. [Persian]
9. Nicoll K, Harrison R. Constructing the good teacher in higher education: The discursive work of student. *Journal of Studies in Continuing Education*. 2003;25.
10. Jacksonvill. Evaluating college student's evaluations of a professor's teaching effectiveness across time and instruction mode (online vs. face to face) using a multilevel growth modeling approach. *Journal of Computers & Education*. 2009;53:435.
11. Shulman LS, Sherin MG. Fostering communities of teachers as learners: Disciplinary perspective. *Journal of Curriculum Studies*. 2004;36:114-115.
12. Rashadmanesh N. Attitude of students toward teacher's evaluation of Kordestan University of medical sciences. The 8th congress of medical education: 2005: Tehran, Iran. [Persian]
13. Nasr A, Abedi L, Sharifian F. Effect of human communication in effectiveness teaching with emphasis on Islamic education. *Social and Human Sciences Journal of Shiraz University*. 2007;52:166-190. [Persian]
14. Shakurnia AH, Esmaeel Motlagh M, Malayeri AR, Jouhanmard AR, Komaili Sani H. Students opinion on factors affecting faculty evaluation in Jondishapoor medical university. *Iranian Journal of Medical Education*. 2005;5:109-117. [Persian]
15. Yousefi Mashoof R. Attitude of students towards personality specification and teaching methods of Hamadan university of medical sciences teachers. The 8th congress of medical education. 2005: Tehran, Iran. [Persian]
16. Moezi M. Priorities of evaluation indicator's teachers from viewpoints of Shahrekord university of medical sciences teacher's. The 8th congress of medical education: 2005: Tehran, Iran [Persian]

Effective factors in optimizing learning from the viewpoints of the non-clinical medical students of Bandar Abbas medical faculty

R. Javadi, MSc¹ M.R. Behrangi, PhD² S. Zare, PhD³ H. Reshadatjou, PhD⁴

Master of Education Management¹, Associate Professor Department of Community Medicine³, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran. Professor Department of Education Management², Assistant Professor Department of Education Management⁴, Islamic Azad University of Tehran, Tehran, Iran.

(Received 4 Aug, 2010 Accepted 19 Sep, 2010)

ABSTRACT

Introduction: Learning is relatively a permanent change in potential behavior that happens as the result of exercise. University is the principle seat of learning, and undoubtedly this mission is possible by learning. Therefore, attention to facilitate the learning is necessary. This study aims to determine the main factors that effect on student's learning.

Methods: In this descriptive study, the research individuals include all 170 medical students. Data collecting was done by using a researcher-made questionnaire whose content validity and its reliability was approved. The data were analyzed using descriptive methods as well as inferential methods such as t-test and Pearson correlation coefficient.

Results: The results show that based on the view points of the students, teaching skill with mean 30.97, scientific aspects with mean 11.92 and behavior aspects with mean 9.58 are the first priorities of the students. In teaching skill aspect, a reasonable proportion between content of the materials, continuity and consistency of materials, a reasonable correlation between new and previous lessons and suitable examples; in scientific aspects, good scientific background of the lecturer, directing learning based on lecturer's command on the concepts; and in behavioral aspect, respect for students, supporting them in asking questions were the main factors which affect the students learning.

Conclusion: It seems that with respect to students learning needs in success in a teaching-learning process, the lecturers teaching programming should be based on students learning needs.

Key words: Learning – Students – Teaching - Science

Correspondence:
R. Javadi, MSc.
Educational Management.
Hormozgan University of
Medical Sciences.
Bandar Abbas, Iran
Tel: +98 761 3337190
Email:
Rafiq_1317@yahoo.com